

E-post:

Vår ref.:
2020.0116.85

Deres ref.:

Dato:
18.10.2020

Regulering 2021 – bestilling fra departementet

Arbeidsutvalget i Fiskarlaget Nord viser til at Nærings- og fiskeridepartementet har bedt Fiskeridirektoratet, i forbindelse med høringen av reguleringene for 2021, å vurdere tiltak knyttet til blant annet kysttorskvern. Fiskeridirektoratet er også oppfordret til å innhente innspill til kompenserende tiltak og omfanget av disse, for å unngå at beslutningen i kvotemeldingen om å trekke en fast prosentvis kvoteandel til åpen gruppe fra nasjonal kvote (6,12 %) skal føre til en vesentlig endring av kvotefordelingen mellom gruppene.

Angående kompensasjon til trål for at åpen gruppe skal tas «fra toppen»

Kvotereduksjon trål kan oppleve ved at åpen gruppe er besluttet trukket fra toppen, oppfattes ikke større enn den kvotemessige fordel trål er gitt når trålstigen ble låst på et nivå som er særdeles gunstig for denne gruppen. Arbeidsutvalget ser ikke at kvotemeldingen bidrar til endring av kvotefordelingen mellom trål og konvensjonell sektor som er vesentlig, og ser ikke grunn til å foreslå kompenserende tiltak.

Arbeidsutvalget mener diskusjon om hvorvidt kvotefordelingen mellom gruppene endres vesentlig må ta utgangspunkt i dokumentert kunnskap om hvilke endringer som faktisk er bebudet. Konsekvensen av kvotemeldingen for kvotefordelingen mellom trål og konvensjonell sektor kunne vært kartlagt og presentert tydeligere, for å gi grunnlag for å gjøre de rimelighetsbetraktninger som nå er aktuelle.

Med utgangspunkt i kvotefordelingen for 2020, så kan det legges til grunn at merbelastningen for trål inneværende år, dersom åpen gruppe ble trukket fra toppen, ville være i størrelsesorden 6 600 tonn (32% av 20 700 tonn). Dette utgjør omtrent 6 % av tråls kvoteandel i 2020. Det kan imidlertid oppfattes feil å diskutere om det vil skje en vesentlig endring av trålflåten kvoteandel med utgangspunkt i disse tallene. Når det skal diskuteres hvilke kvotemessig konsekvens kvotemeldinga får for fordelingen mellom trål og konvensjonell sektor, må også andre beslutninger som influerer på dette spørsmålet tas i betraktning.

Som et ledd i kvotemeldinga er det også besluttet å låse trålstigen på en fordeling mellom trål og konvensjonell flåte på 32/68. Her er det med utgangspunkt i skjønn fastsatt en permanent fordeling som tilsier nærmest full uttelling for trål i forhold til det spenn trålstigen representerer. Med utgangspunkt i tall for 2020 kan det legges til grunn at hvert prosentpoeng har en verdi på omkring 3 400 tonn. Fiskarlaget Nord, i likhet med politiske miljø, har tatt til orde for at en rimelig permanent fordeling mellom trål og konvensjonell sektor hadde vært 30/70, som ville vært nærmere en middelvei i forhold til det spenn trålstigen har.

I forhold til trålflåtens bidrag så finner arbeidsutvalget grunn til å trekke frem at kystfiskeflåten i betydelig grad er bygge om til det som oppfattes som havfiskeflåte. En endring som har skjedd etter påtrykk fra blant annet trålflåtens egen organisasjon. Her kan nevnes kvotetak, lasteromsbegrensninger og ikke minst løpende diskusjoner om reguleringsmessig tilrettelegging som bidrar til å forskyve ressursene mellom gruppene og som legger til rette for den tiltakende omdisponeringen av kystfiskeflåten som har skjedd de senere år. Engasjementet og ansvaret er også demonstrert gjennom organisasjonsmessig involvering og konkurranse om den aktuelle delen av kystfiskeflåten.

Ombyggingen utfordrer nå den differensierte kystfiskeflåten og den differensierte landindustrien. Den utfordring trålflåten indirekte har understøttet og bidratt til vil komme til å utfordre aktivitetskravet i Deltakerloven i tillegg til at Riksrevisjonens konklusjoner viser oss at vi har beveget oss i feil retning i forhold til målsetningene satt for næringen. Samtidig er det et evig stridstema at ikke trålflåten leverer som forventet til foredlingsindustrien.

Det fremstår ikke å være i tråd med målsettingene i Havressursloven å sikre trålflåten en større permanent kvoteandel på bekostning av konvensjonell sektor og særlig den tradisjonelle kystfiskeflåten. Det bør heller diskuteres om det er riktig å låse trålstigen på 32/68. Videre er det relevant å reise ny diskusjon om hvordan å få til en velfungerende praksis omkring plikktrålerne, herunder hvordan disse kan bidra med større grad av landinger av ferskt råstoff dersom det er en målsetting.

Kysttorskvern

I forhold til kysttorskvern vil arbeidsutvalget kommentere spesielt på at direktoratet bes vurdere å redusere kystfisket om høsten. En slik generell formulering kan oppfattes som en invitasjon til å vurdere å gå bort fra tiltak for sesongutjevning og satsing på helårige leveranser av ferskt råstoff fra kystfiskeflåten.

Det må legges til grunn at dersom det blir aktuelt og generelt redusere kystfisket om høsten, så vil industrien kunne bli utfordret, spesielt i nord. Dette vil fort bli en utfordring for også kystfiskeflåten i de respektive områder.

Ferskfiskordningen er en vesentlig motor i høstfisket, og er oppfattet viktig for ressurstilgangen i andre halvår for industrien i spesielt Finnmark, men også i Troms og Nordland. Det vises til evalueringer av effekter gjort av både Nofima og BDO. Det er grunn til å merke seg at Øst- og Vest Finnmark regionråd har gjort felles uttalelse om betydningen av en velfungerende ferskfiskordning som kan bidra til aktivitet i kystsamfunnene. Dette underbygger den samfunnsmessige betydningen av å legge til rette for helårlig kystfiske og helårlig aktivitet i landindustrien.

Det må være en målsetting å møte utfordringene knyttet til kysttorsk og MSC sertifisering slik at det unngås unødvendige negative konsekvenser for flåte og industri. En slik tilnærming oppfattes å være i tråd med samfunnsmessige målsettinger for disponeringen av fiskeressursene. For å unngå uheldige og unødvendige inngripende regulerings tiltak må kunnskapsfront om kysttorsk og hvilket fiske som utgjør uforholdsmessig beskatning nyttes aktivt. Tiltak kan begrenses til eventuelt å gjelde lokalt og i begrensede perioder. Arbeidsutvalget oppfatter at kjent kunnskap knyttet til beskatning av kysttorsk tilsier at kystfisket om høsten langt på vei kan videreføres.

Forutsetningene i flåteleddet tilsier samtidig at det kan gjøres mye for å redusere trykket i det kystnære fisket gjennom regulering av fisket og konstruktiv bruk av egenskaper som er utviklet i flåten. Hensiktsmessig regulering for å dempe trykket på kysttorsk vil kunne bidra til å løse også kystnære konfliktsituasjoner om adgangen til fisket for ulike flåtegrupper. Det skal med andre ord

være mulig å dempe presset på kysttorsken betraktelig og samtidig bidra til en regulering på kystnære fiskefelt som kan bedre forutsetningene for særlig den tradisjonelle kystfiskeflåten. Dette for eksempel ved å regulere den flåten som er bygget for det utenfor grunnlinjen.

Det påpekes at det i dag gjøres unntak fra det kysttorskvernet som er ment å gjelde.

Arbeidsutvalget støtter at det må tas nødvendige grep for å opprettholde kysttorskstammen, opprettholde MSC-sertifisering og ivareta god markedsadgang for norsk fisk. Det må samtidig være en siste utvei å skulle utfordre ambisjoner om sesongutjevning og helårlige arbeidsplasser, med den konsekvens det kan få for både kystfiskeflåten og kystsamfunnene.

Avslutningsvis gjentas det, tiltak må vurderes ut fra oppdatert og anerkjent kunnskapsgrunnlag. Kunnskapen om kysttorskbestandene oppfattes å være for liten, det må prioriteres og øke kunnskapsnivået. Forvaltningen må kunne bygges på reelle bestandsvurderinger og ikke med utgangspunkt i et føre var prinsipp. Det blir feil når de samfunnsmessige konsekvensene er så betydelige som det vi ser konturene av.

Med hilsen
Fiskarlaget Nord

Jon-Erik Henriksen
daglig leder